

Egiaren monopolioa

Deia, 1977-06-08.

Propaganda, beti da komunikazioaren oztopo bat. Komunikabidean, gizona zuzen ahalegintzen bada ere, badu beti arrixku larri bat: ezin du egia oso eta bakarra esan. Egiari hurbilduko zaio, baina ikus edo entzun bidez jakin duena beti irtengo da bere ahotik eraskin edo resta batekin.

Gizonak ezin du gehiago egin.

Hala, hitz egiten dugun bakoitzean ari gara propaganda pixka bat egiten.

Maliziaz ari bagara, gehiago, noski.

Propaganda mundu batean bizi garela maiz aitutzen dugu. Ez gure artean gurekeriekin egiten dugunean bakarrik; batez ere merkataritza, politika eta beste gizarteko arazo guztietan sumatzen dugunetan. Propaganda hau denok egiteko eskubidea badugu, gaitza ez da hainbestekoa. Bakoitzak berea erasteko bideak irekiak dauzkagunean, bati eta besteri entzunaz tartean dagoen egia nolabait agertzeko zentzua izaten ikasi du gizonak aspaldidanik. Ekilibrio hau, gizona bi oinetan ibiltzekoa bezalatsu datorkio berez.

Propaganda hau egiteko eskubidea batzuen eskuetan bakarrik geratzen denean larritzen da arazoa.

Eta hauxe da zensurak berez dakarren kalte gaiztoa.

Zensurak beti badu nagusi bat. Nagusi honek, bere moldekoak diren pentsa-bideak jartzen ditu eredu bezala. Eta, okerrago oraindik, eredu bakar. Eta eredu honetatik kanpora dagoen guztia zapaltzen du.

Ez bada, gaiztoa gizonak pentsatzeko eta esateko dituen bideetan jartzen dizkion oztopo larriengatik bakarrik, baita, eta batez ere, oztopo hau alde batera pentsatzen dutenen ahotan eta buruetan bakarrik jartzen duelako.

Eta, hala, zensura, alde bateko propaganda hutsean geratzen da.

Propagandaren monopolio bat.

Berrogei urteotan honek gure herriari egin dizkion kalteak, izugarriak dira.

Moralari belaunetik gorako zentimetro batzuen neurriak, jarri dizkiote, eta ez diote gizonaren egiari dagokion arretari jaramonik egin.

Ondoreak, bixtan dira.